În prag de an nou

Doar câteva ore și vom trece pragul unui nou an... Și când umbrele nopții vor acoperi și casele și străzile și parcurile și fulgii mici de nea vor străluci în razele de lumină ce se revarsă pe ferestrele mari, când doar minute ne vor mai despărți de prima zi a lui 1954 — rostite de mii de glasuri, purtate de gânduri și învăluite de căldura inimii, — vor fi auzite cuvintele:

— La mulți ani!

Și cu câtă voioșie și dragoste vor fi rostite aceste cuvinte! Le vor rosti și cei tineri, ale căror îndrăsnețe vise se împlinesc an cu an, le vor rosti și cei cu părul alb de neaua anilor, dar cu inima tânără de măreția vremurilor. Toți le vor rosti cu încrederea isvorită din cele făptuite în anul care a trecut, cu hotărârea ca acele pe care le vor înfăptui în anul care vine să fie și mai mari și mai frumoase.

Și când scriu aceste rânduri îmi amintesc de două întâmplări petrecute tot în prag de an nou.

Au trecut ani și ani de atunci. Iarna așternuse peste sat covorul ei strălucitor de zăpadă iar deasupra căsuțelor albe acoperite cu stuf se împleteau fuioare subțiri și sure de fum.

Era în anii războiului criminal pornit împotriva Uniunii Sovietice Pe meleagurile Moldovei bântuia foametea, iar gerul făcea să scârțâie zăpada sub picioare. Era în noaptea de An-Nou.

Veronica lui Gheorghe Ilieș torcea pe laită și din când în când căuta să străjungă cu privirile, prin geam, întunericul care se lăsase pretutindeni.

Cei trei copilași se aciuaseră pe un pat și urmăreau, cuminți și atenți, fiecare mișcare a mamei.

— Mămico, mâine e Anul-Nou?

— Da, Gheorghiță. E Anul-Nou!

— Da tăticu nu vine acasă?

Ce putea să răspundă la această întrebare? Zamfir era plecat de doi ani pe front și a trecut anul de când nu a mai primit nicio veste dela el.

Aflase doar că fusese rănit de o schijă...

In casă se făcuse frig. Mâinile deabia mai puteau împleti firul subțire de lână...

Pe costișa ce duce la casa din capul satului urcă încet un om trăgând o săniuță după el. Merge greu. Il supără rana dela picior. Dar gândindu-se la cei dragi care îl așteaptă acasă parcă nu mai simte durerea. Când a plecat din spital a primit în dar niște lucrușoare și un pachet de mâncare. „Ce fericită va fi Mărioara când va vedea păpușa pe care i-am adus-o! Dar ce o mai fi făcând oare Gheorghiță? Trebuie să fi crescut mare. Deabia gângurea când am plecat de acasă". Anii și suferințele prin care a trecut i-au înăsprit trăsăturile feței, dar în ochi s'au aprins două luminițe. Le-a aprins bucuria de a se întâlni cu cei dragi. Iată și căsuța... Incă trei metri... Dar de ce e deschisă ușa dela tindă? O limbă de zăpadă se întinde până lângă ușa dela cameră.

A luat pachetele în brațe și cu inima încălzită de gândul revederii celor dragi a pătruns în casă. A deschis încet ușa dela cameră și pășind pe vârfuri a mers până lângă patul în care dormeau cu toți ai lui. A pus pachetele pe masă. A aprins lampa. Florile de ghiață de pe geam căpătaseră culoarea florilor adevărate.

— Mărioaro!... Gheorghe!... strigă el plin de bucurie. Dar nimeni nu se mișcă. A atins mâna fetiței. Rece ca gheața. La fel și mâinile celorlalți. Pe chipuri înghețate un zâmbet. Poate zâmbetul revederii. Gerul însă stinsese flacăra vieții...

*

...Au trecut ani și ani de atunci. Intr'o casă din Timișoara, o fată gătește un pom de iarnă. Mai aranjează un fir argintiu, pune un glob cu reflexe de rubin... Focul duduie vesel în sobă.

E seara de Anul Nou. Iolanda mai privește odată pomul. Și parcă se întreabă singură: Nu e cel mai frumos pom de iarnă?

După câteva minute sosește și mama, Etelka. Iolanda o întâmpină în prag. O îmbrățișează cu drag.

— La mulți ani, dragă Ioli!

— Mulți, mulți ani, mamă!

Apoi s'au așezat amândouă pe scaune.

— De acum, Ioli, ești și tu fată mare. Ai împlinit 17 ani, ești elevă de liceu... Dar parcă nici nu-mi vine a crede. Iți mai amintești de seara aceea de iarnă? Nu erai mai înaltă de o schioapă.

Mergeam împreună în oraș. La o casă cu ferestrele mari, luminoase, ai zărit un pom plin de jucării. L-am privit mult timp și într'un târziu m'ai întrebat: „Mămico, dar noi de ce nu facem pom?" Nu ți-am putut răspunde. Dar simțeam cum mi se umezesc ochii...

— Au trecut mulți ani de atunci, mamă. Iolanda Balaș își amintește cu greu de anii aceia. Când a început a cunoaște lumea și a înțelege oamenii, vremurile se schimbaseră și ea a crescut odată cu timpurile acestea noi.

Iolanda Balaș...

De câte ori nu ați citit numele acesta în ziare, de câte ori nu ați simțit că inima vi se oprește pentru o clipă. Clipa când ați urmărit din tribune cum se avântă fetița aceea înaltă și blondă peste stacheta care ajunsese la 1,60 metri?

...Două povestiri. Mi le-am amintit când scriam aceste rânduri. Dar cât de dragă ne este întâmplarea Iolandei Balaș! Și ne este atât de dragă pentrucă nu vrem să se mai întâmple povestea lui Zamfir Ilieș din bătrânul sat moldovean prin care Bistrița își mână apele.

Oamenii iubesc viața. Iolanda Balaș își făurește minunate vise cu încrederea că ele se vor împlini. Și cum să nu aibă această încredere când fiecare zi din viața ei tânără e plină de atâtea bucurii.

...O singură zi! Dar un an? E greu să cuprinzi toate aceste bucurii, toate aceste clipe în câteva rânduri. Și e cu atât mai greu cu cât e vorba de anul 1953, an care pentru mișcarea noastră sportivă, pentru viața tineretului din țara noastră, a fost atât de bogat în evenimente.

Era în primele zile ale noului an

Câte n'a avut de povestit Iolanda în seara aceea mamei sale! Și câte nu mai sunt încă de povestit!

Era în primele zile ale noului an. La 15 Ianuarie a avut loc o ședință a Consiliului de Miniștri. S'a hotărît cu acel prilej ca în București să înceapă lucrările unor mari construcții: un stadion de 70—80.000 de locuri... un teatru în aer liber... terenuri sportive și clădiri culturale...

Noi și mărețe construcții! Cu ce se poate măsura oare marea încredere pe care ți-o dau asemenea vești?

In alte țări mii de copii umblă flămânzi pe străzi, localurile de școală sunt mâncinate de ani, studenții dorm în grădini publice...

La noi, la început de an, cuvintele comunicatului răsună atât de puternic:

— se va construi un stadion cu o capacitate de 70—80.000 de locuri.

— se va clădi un teatru în aer liber...

Cea mai tânără maestră a sportului: Iolanda Balaș.

Așa a început anul 1953 pentru noi, pentru tineretul sportiv al patriei.

Și dacă azi vei răsfoi pagină cu pagină ziarele, vei vedea, vei simți, vei trăi aevea uriașul entuziasm stârnit de această veste.

Răsfoind ziarele...

Despre câte fapte mărețe, despre câte evenimente de seamă nu ne-a fost dat să scriem în anul care se încheie azi.

Vă mai amintiți?

Și iată doar câteva frânturi.

Vasili Smâslov participă la turneul internațional de șah al R.P.R... La Miercurea Ciuc a început turneul final de hochei... Se deschid porțile școlilor sportive de tineret...

Fotbaliștii se pregătesc pentru noul sezon... La Semmering s'a încheiat cea de a X-a ediție a Jocurilor Mondiale Universitare de Iarnă...

Și zilele au trecut una după alta, presărând în amintirea tuturor atâtea fapte de neuitat.

Când zarzării s'au acoperit de floare

A venit primăvara. Pe albastrul neîntinat al cerului se profilează zecile de steaguri care flutură în jurul impunătoarei săli de sport dela Floreasca. Pentru prima oară Bucureștiul găzduiește campionatele mondiale de tenis de masă. Pentru a participa la această competiție au venit sportivi de peste mări și țări.

Ei au avut atunci prilejul să ne cunoască țara, să se întâlnească cu sportivii noștri, să-și împărtășească gândurile.

Au început întrecerile. Dar câte locuri ar fi trebuit să aibe oare sala Floreasca pentru a cuprinde pe toți cei dornici să-i vadă în întrecere pe cei mai buni jucători ai lumii?

Au fost zile de neuitat. Și când într'una din aceste zile mai vizitezi sala Floreasca ai impresia că acolo mai staruie încă acea revărsare clocotitoare de entuziasm cu care miile de spectatori au sărbătorit strălucitele victorii ale Angelicăi Rozeanu și ale echipei noastre feminine. Și când acest ecou se întrerupe pentru câteva clipe, parcă vezi privirile miilor de spectatori ațintite spre masa de joc la care își dispută întâietatea cei mai valoroși jucători ai lumii.

„Am învins nu numai pentrucă ne-am pregătit. Atunci când jucam simțeam că spre noi sunt ațintite privirile milioanelor și milioanelor de oameni simpli și muncitori din țara noastră. Le simțeam încurajările și parcă auzeam: Angelica, nu uita că acolo tu reprezinți culorile patriei".

Și deaceea nici Angelica Rozeanu, nici Ella Zeller și nici Sari Szasz nu au precupețit niciun efort, luptând până la ultimul strop de putere.

E și aceasta una din zecile și sutele de amintiri cu care oaspeții au plecat din țara campioanei mondiale.

Capitala tineretului lumii

Luna Aprilie. Vestea organizării celui de al patrulea Festival Mondial al Tineretului și Studenților a făcut ocolul lumii.

Acum când ne aflăm în prag de an nou, când ca și Iolanda Balaș depănăm amintirile din anul care a trecut, ne dăm seama că niciunul din evenimentele trăite în acest an nu a ajuns la măreția și strălucirea acestei grandioase sărbători a tineretului lumii.

Și chiar în Aprilie, cu peste luni înainte de deschiderea Festivalului, soseau din întreaga lume vești despre pregătirile făcute.

La Berlin tineretul s'a adunat într'un uriaș meeting... la Viena s'a constituit comitetul de pregătire și sprijinire al Festivalului... la Bruxelles s'a hotărît organizarea unui festival național... La Berna s'a adoptat o rezoluție de susținere a Festivalului...

Și zile dearândul apoi, din cele patru zări ale lumii au sosit vești despre însuflețirea și dragostea cu care tineretul lumii se pregătește pentru marea sa sărbătoare.

In acest timp la București, în ima Parcului de Cultură și Sport „23 August", crește prin munca entuzi- astă a mii de tineri un măreț stadion, orașul întreg se schimbă în așteptarea oaspeților dragi, soli ai dorinței de pace a tinerei generații.

August 1953... Răsună Bucureștiul de cântece și veselie. Aci s'au întâlnit tineri din țara zăpezilor veșnice cu cei de o seamă cu dânșii — din îndepărtata Indie și torida Africă, din școlile Parisului și de pe întinsele ogoare ale Braziliei, de pe malurile Nilului și de pe văile Lombardiei...

Atunci l-am cunoscut pe Lin-Su, căpitanul echipei de baschet a Coreei. Luptase aproape un an de zile în eroica armată populară coreeană.

Eram într'o seară la Palatul Pionierilor, în jurul unui foc de tabără. Limbile mari de foc, sulițau întunericul nopții. Chipul lui Lin-Su părea tăiat în bronz. A început să îngâne un cântec, privind în depărtările acoperite de negura nopții. Apoi a tăcut.

— La ce te gândești, Lin-Su?

— Mă gândesc că în țara noastră diminețile sunt iarăși senine, că oamenii s'au întors la casele lor... Mă gândesc la Iung-Suhi, o fată pe care o iubesc atât de mult și pe care nu am mai văzut-o de când am plecat pe front. Dar ne vom revedea curând...

Din palat ajung până la noi acordurile unui cânt napolitan.

M'am întâlnit apoi cu Lin-Su pe terenurile de sport. L-am urmărit împreună pe Svere Strandli, am asistat când înnotătoarele maghiare au realizat un nou record mondial, am aplaudat excepționala cursă a lui Emil Zatopek și l-am felicitat din inimă pe Ardalion Ignatiev.

Intr'o seară l-am văzut jucând pe Lin-Su. Era unul dintre cei mai buni din echipă. Nici nu se cunoștea că plecase de curând de pe front, că fusese rănit.

Dar câte nu sunt de povestit despre splendidele zile ale Festivalului, zile de cântece și bucurii, zile în care speranțele tineretului lumii au înălțat atât de sus stindardul alb al păcii.

Ziua închiderii măreței sărbători. Pe bulevardul Bălcescu trec lungi coloane de tineri. Pășeam alături de Mauriciu Toledano, un tânăr din Florența. Vorbea foarte entuziasmat de tot ceeace văzuse în București...

— Mi-a plăcut foarte mult stadionul. Când am aflat că a fost construit numai în câteva luni am rămas impresionat. Numai într'o țară în care oamenii iubesc cu adevărat pacea se pot petrece asemenea lucruri.

Splendide mărturii

August... Septembrie... Octombrie...

Au fost zile dearândul din aceste luni când pentru iubitorii de sport era o problemă dificilă să aleagă competiția pe care să o urmărească. Cu aceeași dragoste ar fi vrut să urmărească o partidă de fotbal ca și o reuniune de box, un concurs de gimnastică sau un joc de polo.

Viața tuturor stadioanelor și sălilor de sport pulsa cu intensitate.

Pretutindeni se înregistrau noi performanțe de valoare, noi recorduri. Alte nume se înscriau pe tabloul sportivilor fruntași.

Intâlniri internaționale... campionate republicane... sportivii noștri peste hotare...

Toate veneau să se adauge la șirul de victorii ale tinerei noastre mișcări sportive.

A fost un an bogat în succese și realizări, un an de care ne vom aminti cu drag. Dar cu și mai multă dragoste ne amintim de cei care au înfăptuit aceste succese și realizări.

Și lor le adresăm acum, în prag de nou an, calda și tradiționala urare: „La mulți ani!"

FLORIN ȘERBĂNȚ

O imagine dragă tuturor celor veniți de peste mări și țări la marea sărbătoare a tineretului lumii și care într'o după amiază au petrecut minunate clipe pe lacul Herăstrău.